

Trung tâm Luyện thi Amax – 39 LK 6A Làng Việt Kiều Châu Âu

IỮ GÌN VÀ PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TỐT ĐẸP CỦA GIA ĐÌNH, DÒNG HỌ

I - EM ĐỌC TRUYỆN

Hướng dẫn đọc : Truyện này nếu tổ chức đọc ở lớp nên dùng hình thức đóng vai : người dẫn truyện, mẹ Liên và Liên. Nếu đóng vai tốt sẽ giúp người nghe hiểu rõ hơn nội dung truyện.

Hôm nay chủ nhật, cả nhà đều được nghỉ. Bố Liên công tác ở Viện Khoa học, mẹ dạy học ở trường Trung học phổ thông, anh Quang học ở Trường Đại học Y; còn Liên học năm cuối của trường Tiểu học ở xã. Thấy Liên vừa dậy, mẹ bảo :

- Buổi nay, hai mẹ con ra cánh đồng làng bắt cua.

Liên ngờ ngàng hỏi lại mẹ :

- Đi bắt cua hở mẹ ?

Mẹ nói rành rọt thêm :

- Hai mẹ con cùng đi.

Liên hơi nhúu đôi lông mày:

- Con có biết bắt cua đâu ?

Mẹ nói dứt khoát:

- Vì thế hôm nay con phải học!

Nghe mẹ nói vậy, Liên chột dạ : Năm học qua, Liên không đạt học sinh giỏi, hay là bố mẹ để Liên nghỉ học, chuyển sang học bắt cua ? Liên lặng im không dám hỏi thêm.

Khi mẹ chuẩn bị xong dụng cụ, nào cái giỏ, cái que móc cua (gọi là cái lẹm) với bộ quần áo lao động, hai mẹ con đi ra đồng.

Trên đường đi, Liên lo lắng. Từ bé Liên chưa dám thò tay bắt một con gì, nhất là cua vì sợ nó quắp. Da tay Liên thuộc loại mỏng, chạm vào vật gì hơi rần là bị rất. Tính Liên nhất, trông thấy con chuột, con cua là sợ rúm. Thế mà đi bắt nó... Nghĩ vậy, Liên bỗng rùng mình.

Trung tâm Luyện thi Amax – 39 LK 6A Làng Việt Kiều Châu Âu

Đến ruộng, mẹ bảo Liên :

- Con hãy đứng trên bờ và xem mẹ bắt cua thế nào !

Mẹ lội xuống ruộng, bới làn cỏ, tìm mà cua (hang cua). Tay vừa đưa cái lẹm vào mà cua, mẹ giật lùi lại ngay:

- O! Rắn,!

Liên hốt hoảng:

- Mẹ có sao không ?

Mẹ bảo:

- Rắn nước lạnh, loại rắn này không cắn người. - Mẹ lại thần nhiên, tìm mà cua khác rồi lôi ra một con cua kền, tóm gọn và bỏ ngay vào giỏ. Với động tác nhanh gọn, mẹ bắt được rất nhiều cua. Liên cảm thấy mẹ giỏi quá!

Vừa đưa cái lẹm móc cua vào, loáng một cái, tay mẹ nhón ngay được con cua bỏ vào giỏ. Liên thấy thú vị với việc "bắt cua" của mẹ. Bỗng mẹ gọi:

- Liên ! Con xuống đây ! Chỗ này có nhiều mà cua lắm.

Chẳng chần chừ, Liên lội ngay xuống. Mẹ đưa cho Liên cái lẹm. Mẹ dặn : Cứ theo cách làm của mẹ là bắt được.

Liên đưa chiếc lẹm vào và lôi ra một chú cua ló khỏi mà. Liên tóm chặt lấy chú cua kền to, giơ lên cho mẹ xem, rồi bỏ vào giỏ. Mẹ cười khen :

- Con của mẹ bạo tay đấy và có lộc ngay trong buổi "nhập nghề" đầu tiên.

Chú cua bị tóm bất ngờ không kịp giương càng chống cự. Mẹ nhìn vào giỏ cua :

- Đầy giỏ rồi, mẹ con ta về thôi! Chiều nay làm giỗ bà nội, về ngay để còn chuẩn bị.

Trên đường về, Liên hỏi mẹ :

- Mẹ học bắt cua từ bao giờ, mà mẹ là cô giáo lại biết bắt cua thành thạo thế ?

Mẹ bước chậm lại, giọng âm áp:

Trung tâm Luyện thi Amax – 39 LK 6A Làng Việt Kiều Châu Âu

- Đây là chuyện lịch sử của gia đình ta. Xưa bà nội kể lại: ông nội mất sớm, bố con còn nhỏ, nhà lại nghèo, bà nội phải đi bắt cua nuôi bố con ăn học. Sau bố con học hết Đại học, đi làm nhưng lương còn ít, bà nội vẫn đi bắt cua. Cả khi mẹ lấy bố con rồi, bà nội càng đi bắt cua nhiều hơn. Vào những ngày chủ nhật, bà bảo mẹ đi bắt cua cùng để có thêm tiền sửa chữa nhà cửa.

Bà nội rất chịu khó, suốt ngày ở ngoài đồng. Bà thuộc từng bờ ruộng mà cua. Đến khi bị ốm nặng, bà dặn lại: "Cái que móc cua gọi là cái lẹm, các con giữ lại - cái đó làm ra bát com, trang sách cho nhà ta đấy. Mai đây mẹ mất đi, vào ngày giỗ mẹ các con cúng thêm cho mẹ bát canh cua nhé"!

Khi bà nội mất, bố mẹ giữ gìn cái lẹm móc cua đó trong chiếc hộp gỗ sơn son đặt trên bàn thờ và bố con ghi "lịch sử kỉ vật" cái lẹm móc cua vào cuốn gia phả.

Hôm nay, ngày giỗ bà, mẹ con ta bắt được giỏ cua đầy, nấu bát canh cúng bà.

Nghe mẹ kể, Liên thấy tự hào về bà nội của mình. Liên bảo mẹ :

- Mẹ đưa giỏ cua để con đeo, mai đây con làm gì cũng nên học bắt cua để nhớ đến bà nội của mình.

Đeo giỏ cua bên sườn, tay cầm chiếc lẹm móc cua, Liên bước đi tung tăng hào hứng trên đường về nhà.

VĂN TUẾ

❖ Gợi ý

1. Tại sao mẹ Liên lại rủ Liên ra đồng bắt cua ?
2. Hình ảnh cái lẹm móc cua của bà nội mà bố mẹ Liên giữ gìn và đặt trên bàn thờ nói lên điều gì ?
3. Vì sao khi nghe mẹ kể về bà nội bắt cua, Liên thấy tự hào về bà nội của mình và lại có ý định học bắt cua ?

II EM SUY NGHĨ

1. Trong một buổi sinh hoạt ngoại khoá môn Giáo dục công dân, cô giáo cho học sinh thảo luận về truyền thống của gia đình, dòng họ. Khi thảo luận có bạn cho rằng truyền thống đạo đức là quan trọng nhất, bạn khác cho rằng truyền

Trung tâm Luyện thi Amax – 39 LK 6A Làng Việt Kiều Châu Âu

thống nghề nghiệp là quan trọng hơn cả, thậm chí có người cho rằng truyền thống hiếu học mới là quan trọng.

Ý kiến của em như thế nào ? Tại sao ?

2. Em hãy ghi vào vở trường hợp nào dưới đây thể hiện đã phát huy truyền thống nghề nghiệp của gia đình.

Tình huống Phát huy truyền thống Không phát huy truyền thống

a) Ông nội và bố của Nam đều là bác sĩ đông y. Nam có ước mơ sau này sẽ học ngành y.

b) Họ Nguyễn Xuân ở làng Đoài có nhiều người học chăm, học giỏi và thành đạt. Nguyễn Xuân An thuộc dòng họ Nguyễn Xuân năm nay học lớp 2 lại là một học sinh lười học nên học kém và chỉ muốn bỏ học.

c) Nhà Thu có ba người đều là giáo viên : Bố là cán bộ giảng dạy ở Trường Đại học Bách khoa, mẹ là giáo viên trường trung học cơ sở, chị gái là giáo viên trường tiểu học. Học xong lớp 12, Thu dự định sẽ thi vào Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

III EM HÃY RÚT RA BÀI HỌC VỀ ĐẠO ĐỨC, Ý THỨC CÔNG DÂN VÀ GHI VÀO VỞ.